

Pedagogisch beleidsplan

KDV Pippi Ammerzoden

Versie 2.10

December 2025

---

1. Voorwoord:

Van harte welkom bij kinderdagverblijf Pippi locatie Ammerzoden! Wij willen jullie graag via dit pedagogisch beleidsplan een duidelijk inzicht geven van hoe wij werken binnen ons kinderdagverblijf, zodat jullie straks met alle vertrouwen jullie kind bij ons brengen.

Een pedagogisch beleidsplan biedt duidelijkheid over de volgende mensen: het management, de medewerkers, de oudercommissie, de ouders van de kinderen en verdere geïnteresseerden.

De kwaliteit van een goede opvang kan een belangrijke bijdrage bieden aan de opvoeding en ontwikkeling van jonge kinderen. Kinderen zijn van nature gemotiveerd om te leren en zijn nieuwsgierig om de wereld te ontdekken. Hierbij is de hulp en samenwerking van ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen van groot belang.

Wij hopen dat jullie en jullie kind een fijne tijd bij ons zal hebben. Mochten jullie nog vragen, tips of opmerkingen hebben dan horen wij dit graag! Wij zorgen graag voor jullie kind en dat willen wij goed en zorgvuldig doen, samen met jullie!

Liefs,
Team Pippi Ammerzoden

Contactgegevens:

Kinderdagverblijf Pippi Ammerzoden
Het Bussche Kempke 2
5324 AC
Ammerzoden 073-3036707
www.kdvpippi.nl
kwaliteit@kdvpippi.nl

Telefoonnummer kantoor:

073-2034086

Openingstijden:

Kinderdagverblijf Pippi Ammerzoden is geopend op maandag t/m vrijdag van 07:00 tot 18:30 uur.

Breng en haaltijden

Bij kinderdagverblijf Pippi werken wij met vaste breng en haaltijden. Tijdens de contact momenten tijdens de breng en haaltijden wissel je informatie uit met de pedagogisch medewerkers en kun je ook vragen stellen.

Kind komt de hele dag: brengen tussen 07:00-09:00 uur en halen tussen 16:00-18:30 uur.

Kind komt s 'morgens: brengen tussen 07:00-09:00 uur en halen tussen 12:30-13:00 uur.

Kind komt s 'middags: brengen tussen 13:00-13:30 uur en halen tussen 16:00-18:30 uur.

2. Visie, kernwaarden, pedagogische doelen en uitgangspunten

2.1 Visie

Door jullie kind naar het kinderdagverblijf te brengen, kiezen jullie voor opvang in een groep. Voor jullie kind betekent dit een omgeving met andere mogelijkheden dan in de thuissituatie. Voor kinderen is het kinderdagverblijf een plaats om elkaar te ontmoeten en te leren kennen, met elkaar te spelen, te eten en te slapen, met elkaar rekening te houden en van elkaar te leren en ervaringen op te doen. De ruimte in het kinderdagverblijf is speciaal voor kinderen ingericht en biedt vaak meer of andere mogelijkheden tot spelen dan in de thuissituatie.

In het kinderdagverblijf besteden we gericht aandacht aan de individuele ontwikkeling van ieder kind: taal, creatief spel, het oefenen van vaardigheden, zelfstandigheid, het tonen van respect voor elkaar, het ontdekken van de eigen mogelijkheden en het omgaan met structuur en grenzen.

Het kinderdagverblijf biedt daardoor aan kinderen en ouders een verbreding van de opvoedingssituatie. Door deze verbreding krijgen meer mensen dan alleen de ouders met het kind te maken. De ouders mogen van pedagogisch medewerkers een zekere ondersteuning bij de opvoeding verwachten. Ondersteuning in de zin van betrokkenheid bij jullie kind en indien de ouders daaraan behoefte hebben, meedenken met de ouders met betrekking tot opvoedingsvragen. Dit meedenken wordt vormgegeven in verschillende overlegvormen en is wederzijds; ook de pedagogisch medewerker kan ondersteuning van de ouder nodig hebben.

Ouders mogen erop kunnen vertrouwen dat de kinderen tijdens hun afwezigheid goed verzorgd en begeleid worden en dat de ruimte waarin de kinderen verblijven aantrekkelijk, veilig en schoon is.

Ook mogen zij verwachten dat er zorgvuldig met hun kinderen wordt omgegaan; dat zij met vragen, opmerkingen, wensen en klachten terecht kunnen en dat zij voldoende geïnformeerd worden.

Een kind moet zich kunnen ontwikkelen in een kinderdagverblijf. Opvang in het kinderdagverblijf betekent meer dan "gezellig bezig zijn met de kinderen". Om een basis te leggen voor het pedagogisch beleid heeft het kinderdagverblijf pedagogische doelen geformuleerd. Deze doelen zijn een voorwaarde voor het pedagogisch handelen en voor het leefklimaat in het kinderdagverblijf.

2.2 Visie op de kinderen

Visie op kinderen

Ieder kind is uniek met zijn/haar eigen karakter en zijn/haar eigen tempo van ontwikkelen. Kinderdagverblijf Pippi vindt het belangrijk dat kinderen moeten kunnen zijn wie ze zijn en dat zij behandeld worden als een uniek individu. Dit zal altijd gerespecteerd worden. Door het dagprogramma en het groepsprogramma zullen alle kinderen de kans krijgen als individu binnen de groep te functioneren, maar verliezen daarbij nooit de eigenheid van het kind uit het oog. Een kind moet de mogelijkheid krijgen om uit te groeien tot een gelukkig mens en uiteindelijk zelfstandig in de samenleving kunnen functioneren. Buiten de dagelijkse verzorging biedt de omgeving een stimulans aan kinderen om zich zowel lichamelijk, sociaalemotioneel, creatief, taalvaardig en verstandelijk te ontwikkelen. Ook biedt het een klimaat waar kinderen zich bewust worden van maatschappelijke gangbare normen en waarden.

Visie op de ontwikkeling van kinderen.

Kinderen worden geboren met een natuurlijke drang om zich te ontwikkelen. Elk kind ontwikkelt zich op eigen wijze, in zijn eigen tempo en naar eigen behoeften. Om zich optimaal te ontwikkelen tot een zelfstandig mens is het nodig dat een kind met vertrouwen de wereld tegemoet kan treden. Het kind moet zich veilig voelen om op onderzoek uit te gaan en de kans krijgen dingen uit te proberen. Stimulans en ondersteuning van kinderen onderling en volwassenen zijn hierbij de basisvoorwaarden. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten voor de kinderen van belang. De kinderen:

- Zijn uniek en behoren gerespecteerd te worden.

Vb. Indien de ouders van een kind willen dat hun kind vegetarisch eet dan voorzien wij in deze behoefte door hier rekening mee te houden bij de inkoop en bereiding van de voeding.

- Dienen gewaardeerd en gerespecteerd te worden zoals ze zijn.
Vb. Indien de ouders van een kind een bepaald geloof of levenswijze aanhangen dan zullen wij hier begrip en respect voor opbrengen en hier zoveel mogelijk rekening mee houden in de benadering van de ouders en kind.
- Moeten op een positieve manier benaderd worden waardoor ze eigenwaarde opbouwen.
Vb. het kind complimenteren wanneer hij/zij inzet toont tijdens een werkje of op een leuke manier met andere kinderen omgaat zullen wij het kind positief benaderen en hem aanmoedigen met behulp van het geven van complimentjes.

- Zullen gestimuleerd en ondersteund worden in hun ontwikkeling, in de breedste zin van het woord.

Vb. Als een kind aangeeft door het gedrag dat hij/zij zindelijk wil worden dan stimuleren wij dit in overleg met de ouders om het kind regelmatig naar het toilet te laten gaan en bij een gedane behoefte, het kind positief te belonen (sticker plakken).

- Moeten de ruimte krijgen dingen uit te proberen, fouten te maken en nieuwe oplossingen te zoeken.

Vb. Indien bij Duplo Lego een toren te laten bouwen en als dit niet helemaal lukt dan het kind stimuleren om het nog een keer te proberen. Dit kan dan eventueel op een andere manier als voorheen. Dit om het kind oplossingsgericht te laten werken.

- Zullen de mogelijkheid krijgen om zich als individueel mens maar ook als iemand in een groep te ontwikkelen.

Vb. We geven kinderen de mogelijkheid om een op een met een pedagogisch medewerker een boekje lezen of een spelletje te doen zodat ze zichzelf individueel kunnen ontwikkelen. Maar doen ook activiteiten gezamenlijk met de groep zodat ze ook leren om rekening met anderen te houden. Hiermee worden de sociale vaardigheden zoveel mogelijk te ontwikkeld.

2.3 Corrigeren en belonen

De kinderen worden binnen kinderdagverblijf Pippi op een positieve manier benaderd. Door middel van positieve aandacht wordt het gewenste gedrag gestimuleerd. Wanneer een kind negatief gedrag vertoont wordt gekeken naar het individuele kind en nagegaan waarom een kind dit gedrag vertoont (bijvoorbeeld niet lekker in zijn vel zitten, verveling, verandering thuissituatie, onzekerheid, ontwikkelingsproblematiek). De pedagogische medewerkers kunnen op deze manier de oorzaak van het probleem wegnemen of hier rekening mee houden.

Wanneer een kind na een waarschuwing nog negatief gedrag blijft vertonen, zal de pedagogisch medewerker een kind op ooghoogte (gehurkt) op rustige, duidelijke wijze aanspreken en het kind daarbij ook aankijken. Bij herhaling van het negatieve gedrag kan het kind zo nodig voor een korte duur op een bepaalde plek neergezet worden om even uit de negatieve situatie gehaald te worden. Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag en het kind wordt evt. afgeleid om herhaling van het negatieve gedrag te voorkomen. Tegelijkertijd wordt positief gedrag (complimenten) gestimuleerd. Wij vinden het belangrijk om ouders terugkoppeling te geven over het gedrag van het kind.

2.4 Kernwaarde

Plezier

Spelen staat binnen Pippi centraal. Spel vraagt creativiteit en zorgt voor plezier: het plezier van het onderzoeken en ontdekken van nieuwe dingen, het je eigen maken van nieuwe vaardigheden, het plezier wanneer iets voor de eerste keer lukt. Spelen met leeftijdsgenootjes in de groep en samen plezier beleven legt een essentiële basis voor later.

Samen

In een groep leer je samen spelen, delen en dat er grenzen zijn. Samen spelen vraagt om samenwerken, communiceren en rekening houden met elkaar. De verschillende achtergronden van kinderen in de groep maakt kinderopvang tot een rijke en waardevolle omgeving waar veel te ontdekken valt. Kinderen reageren al vroeg op de acties van andere kinderen. Een kind is al jong gevoelig voor wat werkt en wat niet. Als een kind met anderen wil spelen, moet het een goed moment vinden om 'in te voegen', een vaardigheid die je hele leven terugkomt. Kinderen leren van en met elkaar. Iedereen is welkom, iedereen doet mee.

Groei

Alles wat aandacht krijgt groeit. Kinderen die zich veilig en prettig voelen, groeien in alle opzichten. Een kind dat zich sterk voelt, kan op ontdekkingstocht gaan en nieuwe ervaringen opdoen. Wij geven kinderen de ruimte om hun talenten te ontdekken en uit te diepen. We stimuleren kinderen om te bewegen, buiten te zijn, actief te zijn en samen te spelen. We stimuleren het zelf ontdekken en zoeken naar creatieve oplossingen. We bieden uitdagende activiteiten die voor het kind betekenisvol, leuk en leerzaam zijn.

Veilig

Pippi is een veilige plek voor kinderen, zowel fysiek als emotioneel. Wij bieden de warmte en geborgenheid die nodig is om zelfvertrouwen te krijgen, want pas wanneer kinderen zich veilig voelen komen ze tot spel en ontwikkeling. Kinderen hoeven bij ons niet bang te zijn om fouten te maken. Wij bieden een veilige omgeving om ook dingen te leren die je niet meteen kunt. Bij ontwikkelen hoort soms ook vallen en opnieuw proberen. Een kind durft alleen te vallen als het weet dat het opgevangen wordt. Pippi vangt kinderen op!

2.5 Pedagogische doelen

We onderscheiden de volgende pedagogische doelen die in de praktijk een geïntegreerd geheel zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving;
- Bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competenties;
- Bevorderen van de ontwikkeling van sociale competenties;
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

Het bieden van veiligheid is van primair belang. Niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen nu, maar ook omdat een veilig klimaat de basis is voor het realiseren van de andere pedagogisch doelstellingen. Er zijn drie bronnen van veiligheid te onderscheiden:

- Vaste pedagogische medewerkers op de groep
- Bekende leeftijdsgenoten
- De inrichting en de omgeving

Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving

Het bieden van een gevoel van veiligheid is van groot belang voor jullie kind. Behalve dat het ervaren van veiligheid bijdraagt aan het welbevinden, is een veilig klimaat op de groep de belangrijkste voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van uw kind. Een kind moet zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn op de groep. Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open voor spel of het leren van vaardigheden. Alle energie gaat dan zitten in de stress en het op zijn hoede zijn. Zich veilig voelen is echt een basisbehoefte. Het gevoel van veiligheid in de kinderopvang wordt in belangrijke mate bepaald door de pedagogisch medewerker, de omgeving en het contact met andere kinderen.

Wij proberen op de volgende manieren een veilig klimaat te bevorderen:

- Binnen de groep mogen kinderen zich veilig en op hun gemak voelen, zichzelf durven zijn, zich geaccepteerd voelen en vertrouwen in zichzelf en anderen kunnen hebben. Dit willen we bereiken door kinderen het gevoel te geven dat ze welkom in de groep zijn, als pedagogisch medewerkers belangstelling te tonen in wat ze thuis hebben gedaan of meegemaakt hebben. Een luisterend oor zijn. Ook vinden wij het belangrijk dat de kinderen veel plezier met elkaar hebben, maar ook als ze het moeilijk hebben dat de kinderen er voor elkaar zijn. Er moet geen drempel zijn voor een kind om naar de pedagogisch medewerker toe te gaan. De pedagogisch medewerker gaat hierbij in op de sensitieve responsiviteit door het kind te zien en te reageren op de reactie en houding van het kind. De pedagogisch medewerker reageert hier passend en adequaat op.
- We noemen de kinderen bij hun naam. Als we de kinderen aanspreken, dan benaderen we ze rustig en zoeken we contact met het kind en spreken we ze op ooghoogte aan.
- Respect te hebben voor iedereen. We willen het kind de ruimte geven voor haar of zijn emotionele ontwikkeling. Dit doen we door met het kind te praten over hoe hij/zij over bepaalde dingen denkt of voelt, het kind begeleiden in de dingen die hij/zij moeilijk vindt, maar ook door hem/haar te stimuleren in het ondernemen van nieuwe activiteiten op allerlei gebieden. Wij hebben tijdens de activiteiten respect voor de autonomie, wanneer een kindje iets nog niet goed lukt dan helpen wij het kindje hierbij of bieden eerst een wat makkelijkere activiteit aan zodat we langzaam op kunnen bouwen.
- Tijdens het halen en brengen wordt er direct gecommuniceerd met ouders. Naast de mondelinge overdracht zal er middels (nieuws) brieven informatie aan ouders gegeven worden.
- Onze pedagogisch medewerkers helpen kinderen hun emotionele competenties te ontwikkelen door oprechte aandacht voor elk kind en inlevingsvermogen te hebben. Dat wil zeggen dat zij zien en begrijpen hoe een kind zich voelt. Zij benoemen dat en helpen het kind omgaan met die gevoelens. Daarbij is er geen goed of fout; de blijdschap, de jaloezie, het verdriet en andere gevoelens zijn op dat moment echt voor het kind. We laten ieder kind in zijn waarde en hebben respect voor zijn eigenheid en (culturele) achtergrond.

Baby's krijgen bij ons de kans om zich goed te hechten. Baby's vertellen wij altijd eerst wat we gaan doen voor we een handeling uitvoeren. Onze pedagogisch medewerkers zien wat de baby's nodig hebben en kunnen hier adequaat op reageren. Wij noemen dit

sensitieve responsieve zorg. Door het mentorschap wat wij bieden kan de mentor een goede band opbouwen met de baby.

Dreumesen leren het meest tijdens spel- en ontdeksituaties die aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau.

Onze pedagogisch medewerkers zorgen er dan voor dat:

- Er voldoende uitdaging is. Een dreumes leert iets nieuws wanneer ze soms een beetje hulp krijgen en net voldoende uitdaging krijgen.
- De kinderen een goed gevoel krijgen bij wat zij hebben gedaan. Ook al is het resultaat niet het gewenste resultaat het gaat om de inzet die zij hebben getoond.

Baby's, dreumesen en peuters leren omgaan met complexere gevoelens. Onze pedagogisch medewerkers zullen altijd inspelen op deze gevoelens. Wij helpen de kinderen deze gevoelens te herkennen door ze te benoemen en omschrijven. Doordat wij woorden geven aan deze gevoelens van de kinderen, kunnen zij heftige emoties die ze voelen om een gepaste wijze kenbaar maken. Samen met de peuters verkennen wij gevoelens. Dit doen wij doormiddel van rollenspellen met poppen en boekjes lezen over gevoelens. Wij helpen de kinderen sterke emoties te uiten. We geven ze de ruimte om de gevoelens te uiten, om vervolgens het kind weer mee te nemen in de groep. Wij bespreken hierbij de emotie en het gedrag, maar keuren het kind zelf niet af.

Bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competenties

Met het begrip persoonlijke competentie wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden, ofwel het zinvol bezig zijn omtrent de verschillende ontwikkelingsgebieden. De mogelijkheid hebben om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden.

Dit willen wij vormgeven door:

- Een vertrouwensband met het kind op te bouwen. De pedagogisch medewerker leert het kind kennen en het kind leert de pedagogisch medewerker kennen. Het kind veiligheid bieden hierin is een belangrijk aspect. Het kind wordt gestimuleerd in spel- en of contact zoeken met andere kinderen in de groep.
- Veel te communiceren met de kinderen, spelletjes aan te bieden, allerlei gesprekjes te voeren en belangstelling te tonen voor wie ze zijn en wat ze doen.
- Een groot aanbod in spelmaterialen aan te bieden. Er is speelgoed aanwezig voor de fijne en grove motoriek maar ook om creatief, ontspannend en ontwikkelingsgericht bezig te zijn. De inrichting van de groep is zowel voor kinderen van 0-2 jaar als voor 2-4-jarigen. Daarnaast hebben we ook divers buitenspeelgoed. We proberen iedere dag buiten te spelen mits het weer dit toelaat.

- Kinderen worden begeleid in hun spel en individuele ontwikkeling. Daarbij is er speciaal aandacht voor de kinderen in hun taal en motorische ontwikkeling. Door ze actief te betrekken in het groepsproces kan hier spelenderwijs aandacht aan geschonken worden.

Het spelmateriaal is aangepast op de leeftijd en de interesses van de kinderen. Wij bieden passend materiaal aan dat kinderen zelf kunnen kiezen en pakken om mee te spelen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen hierin zelf initiatief kunnen nemen. Hierdoor kunnen kinderen ontdekken wat ze interessant vinden en zo zichzelf leren kennen.

Baby's leren door te kijken, ontdekken en spelen en ze volgen hierin hun eigen interesse. Ze ontwikkelen nieuwe vaardigheden wanneer wij hen een klein beetje uitdagen zonder dat ze te gefrustreerd worden wanneer het niet lukt. Bijvoorbeeld, als een baby van vijf maanden probeert om te rollen stimuleren onze pedagogisch medewerkers dit door een speeltje naast hem/haar te leggen, zodat de baby zal gaan reiken om erbij te kunnen. Onze pedagogisch medewerkers genieten samen met baby's van de nieuwe ontdekking: het is gelukt, je bent omgerold en nu kun je de bal pakken.

Onze pedagogisch medewerkers helpen dreumesen zelfstandig oplossingen te vinden. Wij geven de kinderen tijd om zelf met oplossingen te komen. Door het kind zelf te laten oefenen, te proberen en de juiste hulp te bieden waar nodig zal het kind weer een stapje verder komen in zijn ontwikkeling. Peuters leren nieuwe dingen doordat ze voldoende uitdaging en soms hulp krijgen. Wij observeren het spel van peuters en herkennen waar ze staan in hun ontwikkeling. Dit doen wij zodat we kunnen kijken wat de peuters wel of niet nodig hebben om verder te komen in hun ontwikkeling. Het ene kind is sneller toe aan meer uitdaging dan het andere kind. Wij kijken naar de kinderen en onze pedagogisch medewerkers kunnen met hun ervaring hier heel goed op inspelen.

Bevorderen van de ontwikkeling van de sociale competenties

Het begrip sociale competentie omvat de sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met andere kinderen en/of pedagogisch medewerker, biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

Dit willen we vormgeven door:

- De contacten onderling te stimuleren en kinderen ook te leren op welke wijze ze contact kunnen leggen met elkaar maar ook hoe ze respect kunnen hebben voor elkaar als de dingen misschien anders lopen dan ze van tevoren verwacht hadden. Bijvoorbeeld als ze willen meespelen maar de andere dat niet wil of iets voor zichzelf wil doen.
- De kinderen helpen bij het voorkomen en oplossen van problemen. Dit willen we doen door de kinderen bij ons te roepen en ieder zijn verhaal te laten doen, uit te leggen wat er gebeurd is. Samen wordt er dan naar een oplossing gezocht.

- De kinderen werken samen aan activiteiten zoals binnen- en buitenspelen, parcours, woordkaarten, interactieve boekjes, liedjes zingen en gezamenlijk eten en drinken.
- Kinderen zijn voortdurend deel van een groep en nemen op die manier deel aan groepsgebeurtenissen.
- Ze leren door de gehele dag heen, wat voor elkaar over te hebben, elkaar te helpen en elkaar te stimuleren en prikkelen.

Bij Pippi zijn alle kinderen gedurende de dag onderdeel van een groep. Tijdens het zingen van liedjes kunnen de peuters al goed meezingen terwijl de dreumesen druk zijn met het gebaren en de baby's genieten van het groepsproces.

Door de baby's bijvoorbeeld tegenover elkaar op de buik te leggen en een rammelaar in het midden te leggen leren zij sociale contacten te leggen.

We helpen de kinderen om zelfstandige oplossingen te vinden ook bij conflicten, bijvoorbeeld wanneer een kind iets af pakt van een ander kindje zeggen wij tegen het kind waar wat van is afgepakt dat hij/zij mag zeggen dat hij/zij het niet leuk vindt en er zelf mee aan het spelen was. Zo leren de kinderen het ook om voor zichzelf op te komen. Dreumesen kunnen een sterke wil hebben. Ze weten dit luid en duidelijk kenbaar te maken. Ze hebben nog weinig zelfcontrole en reageren impulsief. Dat houdt in dat onze pedagogisch medewerkers de kinderen leren om regels te begrijpen en te volgen. Vooral wanneer er gedeeld moet worden. Door het veel herhalen en het gewenste gedrag te laten zien zullen de dreumesen dit leren. We laten de kinderen op deze leeftijd leren om om-de-beurt iets te spelen.

Kinderen leren het meest met en van elkaar. Binnen een sterke vriendschapsband leren kinderen delen, op hun beurt wachten, conflicten oplossen en plezier te hebben van een vertrouwde vriend. Samen spelen is een natuurlijke manier om dit te leren.

Onze pedagogisch medewerkers:

- Bieden activiteiten aan waarbij peuters niet hoeven te delen. Zo ondernemen peuters samen een activiteit waarbij de kans op conflicten verminderd. Denk aan knutselen en muziek maken waarbij ieder zijn eigen instrument heeft.
- Dagen een peuter uit na te denken over het effect van het eigen gedrag op een ander.
- Helpen een peuter zich verplaatsen in een ander en stimuleer zo de ontwikkeling van empathie.
- Houden oog voor de verhoudingen binnen onze groep. Hoewel het vormen van vriendschapsbanden wordt aangemoedigd, is het belangrijk om ervoor te zorgen dat deze niet te exclusief worden. Dus dat twee vriendjes enkel nog met elkaar spelen en andere kinderen uitsluiten van samenspel.

Van jongs af aan bezitten kinderen emoties. Het uiten van emoties begint eenvoudig: je weet dat er iets is wanneer een baby huilt. Peuters uiten hun emoties door heel blij of juist driftig te worden. Ze zijn nog erg op zichzelf gericht. Wanneer kinderen ouder worden, wordt hun wereld uitgebreider en complexer, en de daarmee gepaard gaande emoties ook. Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om kinderen te ondersteunen in het leren van het uiten van en omgaan met hun emoties.

Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen Leren wat wel en niet mag: hoe je sociaal acceptabel te gedragen. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels in de kinderopvang; je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen en/of pedagogisch medewerker wordt geprobeerd ze bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel en de maatschappij. Dit basisdoel beschouwen we als de kern van de opvoeding. We laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving.

Dit willen we vormgeven door:

- Door met name als pedagogisch medewerkers het goede voorbeeld te geven. Door kritisch te blijven kijken naar de manier waarop we de kinderen benaderen, handelen en aanspreken, willen we deze waarden en normen laten zien en overbrengen aan de kinderen, aan de ouders en collega's. Goed voorbeeld doet volgen.
- Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen we ze bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel: in de groep, in de kinderopvang, in de maatschappij. Dit basisdoel beschouwen we als de kern van de opvoeding.
- We laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving.
- We leren kinderen om elkaar te helpen.
- We leren kinderen om het speelgoed op te ruimen en er respectvol mee om te gaan.
- Duidelijke regels en afspreken maken.
- We leren kinderen om aan een ander te zeggen wat ze wel en niet prettig vinden.

Het eigen maken van normen en waarden maakt deel uit van de morele ontwikkeling. Op de groep komen situaties voor waarbij op dit gebied veel leermomenten zijn. Door sturing en het goede voorbeeld ervaren kinderen wat wel en niet goed is. Tijdens spel of activiteit benoemen wij zoveel mogelijk wat kinderen goed doen. Zo leren zij dat positief gedrag positieve aandacht oplevert en zullen zij dit vaker laten zien. Indien de situatie sturing nodig heeft zullen wij waar nodig ook kinderen corrigeren. Wij benoemen het ongewenste gedrag, daarnaast geven wij aandacht aan het benoemen van het juiste gedrag. Hierbij houden wij altijd rekening met de leeftijdsfase van een kind en zoeken wij naar een passende benadering. Wij vinden het belangrijk om spelenderwijs kinderen goede omgangsvormen aan te leren. Dit doen wij als pedagogisch medewerkers door het juiste voorbeeld te geven en de kinderen te stimuleren om dit gedrag over te nemen.

In de eerste periode van de morele ontwikkeling bij baby's en dreumesen is het kind vooral gericht op de gevolgen van zijn of haar gedrag. Door middel van spel en interactie laten wij kinderen kennis maken met gevolgen van gedrag. Bij peuters bieden we de begeleiding om het gedrag te verdiepen. We praten met de peuter over de gevoelens die erbij komen.

Onze pedagogisch medewerkers zullen altijd stimuleren naar het gewenste gedrag. Een goed voorbeeld is hierin cruciaal, omdat kinderen erg gevoelig zijn voor voorbeeldgedrag.

De vier basisdoelen, zijn eenvoudig te vertalen in de volgende vragen:

- Heeft een kind het naar zijn zin?
- Heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?
- Heeft een kind met andere kinderen en/of pedagogisch medewerkers gespeeld?
- Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

Vanuit bovenstaande algemene doelen ontwikkelen wij de pedagogische doelstellingen:

- Wij bieden kinderen de mogelijkheid zich optimaal te ontwikkelen binnen deze maatschappij
- Wij staan open voor de eigenheid van elk kind, maar tegelijkertijd brengen wij het kind op de hoogte van de geldende normen en waarden.
- Wij ondersteunen het kind bij het vinden van een weg tussen deze twee gegevens, zodat het in staat is zich te handhaven op een manier waar het kind zelf tevreden mee is en waarbij er ook respect is voor de ander.

Om de ontwikkeling van kinderen vanuit deze doelstelling te bevorderen, worden eisen gesteld aan de pedagogisch medewerkers. Naast kennis van de ontwikkeling van kinderen is het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers van essentieel belang. De wijze waarop zij met kinderen, ouders en met elkaar omgaan, bepaalt voor een belangrijk deel of het dagverblijf de ontwikkeling van kinderen kan bevorderen. Wij werken met gediplomeerde medewerkers en stagiaires die wij op basis van haar competenties en vordering beoordelen of zij wel of niet meegerekend kan worden met de BKR. Tevens moet ieder personeelslid, inclusief stagiaires in het bezit zijn van een verklaring omtrent gedrag. Het is een verklaring, uitgegeven door het Ministerie van Justitie, waaruit blijkt dat het gedrag van de medewerker geen bezwaar oplevert voor een baan in de kinderopvang.

2.6 Zes uitgangspunten voor een goed pedagogisch klimaat

Sensitieve responsiviteit

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezighoudt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Respect voor de autonomie

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem en bijvoorbeeld kiezen aan welke activiteiten je mee wil doen.

Structuur en grenzen

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Deze structuur komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groep)rituelen dragen hieraan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag.

Interacties begeleiden

Samendoen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Ontwikkeling stimuleren

Of het nu om een baby gaat die huult of een BSO-kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen echt kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijke spelmaterialen of een speciale activiteit, kunnen we inspelen op die specifieke behoefte. We volgen en stimuleren het welbevinden en de ontwikkeling van het kind.

Praten en uitleggen

Bij praten en uitleggen gaat het erom het contact tussen volwassene en kind een meerwaarde te geven. Door op het juiste moment en op de juiste manier het kind informatie te geven of iets uit te leggen, leren de kinderen begrijpen wat er gebeurt. Praten en uitleggen zijn essentieel om te kunnen leren en ontwikkelen.

2.7 Pedagogische werkwijze

De pedagogische werkwijze beschrijft hoe de pedagogisch medewerker in de groep, vanuit de visie van het kinderdagverblijf de pedagogische middelen inzet om de 4 pedagogische doelen te bereiken. De pedagogisch medewerker heeft inzicht in de ontwikkeling van het kind en is in staat om de vragen en behoeften van het kind juist in te schatten. Zij weet wat van het kind verwacht kan worden, de manier waarop het kind benaderd wil worden en het moment waarop dit het beste kan gebeuren. De pedagogisch medewerker structureert de opvangsituatie zo dat het kind zich veilig voelt. Zij zorgt voor een uitdagende groepsruimte met passend spel materiaal en activiteitsaanbod waardoor kinderen aangezet worden zelf, en indien nodig ondersteund, richting te kunnen geven aan de situatie. In de Wet kinderopvang en de bijbehorende toelichting maar ook in de beleidsregels kwaliteit kinderopvang, zijn vier basisdoelen voor de opvoeding opgenomen als voorwaarde voor het pedagogisch handelen in de kinderopvang. De basisdoelen zijn verweven in de pedagogische werkwijze van Kinderdagverblijf Pippi en worden vertaald naar de dagelijkse praktijk. Als een rode draad lopen zij door het plan.

Kinderen leren het meeste met en van elkaar. Binnen een sterke vriendschapsband leren kinderen delen, op hun beurt wachten, conflicten oplossen en plezier te hebben van een vertrouwde vriend. Samen spelen is een natuurlijke manier om dit te leren.

Onze pedagogisch medewerkers:

- Bieden activiteiten aan waarbij peuters niet hoeven te delen. Zo ondernemen peuters samen een activiteit waarbij u de kans op conflicten verminderd. Denk aan knutselen en muziek maken waarbij ieder zijn eigen instrument heeft.
- Dagen een peuter uit na te denken over het effect van het eigen gedrag op een ander.
- Helpen een peuter zich verplaatsen in een ander en stimuleer zo de ontwikkeling van empathie.
- Houden oog voor de verhoudingen binnen onze groep. Hoewel het vormen van vriendschapsbanden wordt aangemoedigd, is het belangrijk om ervoor te zorgen dat deze niet te exclusief worden. Dus dat twee vriendjes enkel nog met elkaar spelen en andere kinderen uitsluiten van samenspel.

3 Inhoudelijke informatie

3.1 Kwaliteit personeel

Bij kinderdagverblijf Pippi werken alleen professionele krachten. Alle pedagogisch medewerkers hebben een opleiding gevolgd die voldoet aan de gestelde eisen die conform CAO kinderopvang is. Tevens is er een pedagogisch coach en een pedagogisch beleidsmedewerker aangesteld.

Alle medewerkers binnen kinderdagverblijf Pippi zijn in het bezit van een VOG en worden continu gescreend doordat zij met deze VOG ingeschreven staan in het Landelijke Personenregister.

3.2 Pedagogisch beleidsmedewerker & pedagogisch coach

De pedagogisch beleidsmedewerker & pedagogisch coach dragen bij aan de kwaliteit van de opvang. Zij houden zich bezig met de ontwikkeling, invoering, uitvoering & implementatie van het pedagogisch beleidsplan.

Pedagogisch beleidsmedewerker

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleidsplan en alle protocollen. Zij zorgt tevens voor een juiste overdracht naar de assistent leidinggevenden en alle pedagogisch medewerkers.

Pedagogisch coach

De pedagogisch coach zorgt voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de opvang en dat het pedagogisch beleid nageleefd wordt. Ook de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers stimuleert zij. Een coach begeleidt en traint de medewerkers bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden.

Pedagogisch coach & de beroepskracht-kind-ratio (BKR)

De pedagogisch coach mag meetellen in de BKR wanneer deze als meewerkend coach op de groep staat. Dit geldt uitsluitend voor de tijd dat de pedagogisch coach werkzaamheden verricht als pedagogisch medewerker. Dat wil zeggen het verzorgen, opvoeden en bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. De coaching uit zich dan bijvoorbeeld door het geven van voorbeelden, tips en nadere uitleg tijdens de werkzaamheden.

3.3 Vaste gezichten criterium

Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan een kind. Dus als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep. De medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen.

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers vereist bij een groep volgens de BKR? Dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3.
- Bij 3 of meer pedagogisch medewerkers zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar of ouder maximaal 4.

Naast het 'vaste gezicht' kunnen andere pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voor kinderen met een flexibele dagen opvang geldt het vaste gezichten criterium niet.

Uitzondering vaste gezichten criterium tijdens ziekte en verlof

Sinds 1 juli 2023 mag in situaties van ziekte, verlof en vakantie van een vast gezicht, van het vaste gezichten criterium worden afgeweken, onder de volgende voorwaarden:

- Afwijken is alleen toegestaan in situaties waarbij volgens het vaste gezichten criterium maximaal twee of drie vaste gezichten worden toegewezen, dus niet in situaties waarbij er vier vaste gezichten toegewezen mogen worden;
- Er is geen ander vast gezicht beschikbaar dat ter vervanging van het afwezige vaste gezicht kan worden ingezet;
- Het vaste gezicht dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof mag niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig zijn;
- De houder heeft in het pedagogisch beleidsplan opgeschreven hoe, bij het inzetten van een andere beroepskracht, de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind wordt geborgd.

Bij kinderdagverblijf Pippi is het zo geregeld dat vaste gezichten elkaar afwisselen in vakanties en/of vrije dagen. Bij langdurige afwezigheid zullen de pedagogisch medewerkers die reeds bekend zijn als vast gezicht fungeren voor de collega die op dat moment uitvalt dan wel afwezig is. Bij kortdurende afwezigheid hebben wij reserve leidsters als vast gezicht op de groep.

Indien de situatie echt niet anders opgelost kan worden door langdurige afwezigheid van meerdere vaste gezichten, dan zal er een beroep worden gedaan op pedagogisch

medewerkers die niet standaard als vast gezicht fungeren in te zetten. Dit betreft pedagogisch medewerkers die vast op de locatie staan, de kinderen kennen deze pedagogisch medewerkers ook doordat zij op dezelfde locatie werkzaam zijn zo waarborgen wij de emotionele veiligheid van de kinderen.

Indien bovenstaande niet lukt, dan zal er een beroep worden gedaan op een vaste invalkracht. Wij maken de keuze voor een vaste invalkracht zodat zij de kinderen en ouders leert kennen en de kinderen en de ouders ook de leidster, doordat wij de keuze maken voor een vaste invalkracht waarborgen wij de emotionele veiligheid van de kinderen. Zij raken gewend aan de invalkracht en voelen zich op deze manier ook veilig. Wij verwachten dat dit in de praktijk niet snel voor zal komen.

Door dit stappenplan te doorlopen, zal de emotionele veiligheid en de stabiliteit worden geborgd. Daarnaast is het van belang om de rust op de groep te bewaren door zo min mogelijk stressvolle activiteiten te ondernemen en tijdelijk nevenactiviteiten uit te sluiten. Ook zal het vaste gezicht dat afwezig is, indien mogelijk, zorgen voor een warme overdracht naar het vervangende vaste gezicht.

3.4 Drie-uurs regeling

Op een aantal momenten van de dag zijn er minder pedagogisch medewerkers op de groep. Dit doen en mogen wij niet meer dan 3 uur per dag, in de wetgeving ook wel de 'drie uren regeling' genoemd.

Als we afwijken van de beroepskracht-kind ratio (BKR), is minimaal de helft van het aantal vereiste beroepskrachten op de groep aanwezig. In het personele werkrooster registreren we de werk- en pauzetijden. Hiervoor gebruiken wij het roosterprogramma Tactiplan. Deze is gekoppeld aan ons kind plansysteem KOVnet. In KOVnet wordt de aanwezigheid van de kinderen bijgehouden d.m.v. in- en uitchecken van het kind. Zo is inzichtelijk hoe laat een kind wordt gebracht en gehaald.

KOVnet berekent het aantal medewerkers die op die dag nodig zijn, bij twijfel wordt dit nagerekend op 1ratio.nl. De gangbare diensten en bijbehorende pauzetijden die wij hanteren zijn:

- 7.00 uur - 17.00 uur	Pauze: 12.30-13.00 uur
- 7.30 uur - 17.30 uur	Pauze: 12.30-13.00 uur
- 7.45 uur - 17.45 uur	Pauze: 12.45-13.15 uur
- 8.00 uur - 18.00 uur	Pauze: 12.45-13.15 uur
- 8.15 uur - 18.15 uur	Pauze: 13.00-13.30 uur
- 8.30 uur - 18.30 uur	Pauze: 13.00-13.30 uur

Wij zullen enkel tijdens onderstaande situaties afwijken van de beroepskracht-kind ratio (BKR):

- Aan het begin van de dag tussen 7:30 en 8:30 uur
- Aan het eind van de dag tussen 17:00 en 18:00 uur
- Tijdens pauzes van pedagogisch medewerkers tussen 12:30 en 13:30 uur - Onvoorziene noodsituaties

Onze pedagogisch afwegingen die daarbij gelden zijn:

- Aan het begin en het eind van de dag bestaat de mogelijkheid dat er afgeweken zal worden. Wij hebben gekozen voor deze twee tijdsvlakken, omdat kinderen op verschillende tijdstippen gebracht en gehaald worden. Hierdoor zullen activiteiten passend bij de leeftijd niet in het gedrang komen.
- Tijdens de pauzes van onze pedagogisch medewerkers liggen veel kindjes van 0-4 een middagdutje te doen of zijn aan het rusten op een stretcher. Hierdoor zullen er veel minder kinderen aanwezig zijn op de groep waardoor de pedagogisch medewerkers hun pauze kunnen gaan houden en individuele aandacht niet in het gedrang komt.

Tijdens het afwijken van de beroepskracht-kind ratio (BKR) zal de nadruk liggen op wat rustigere activiteiten aan tafel of in een speelhoek. De pedagogisch medewerker geeft het kind hier altijd een keus in. Daarnaast zullen de groepen tijdens het afwijken van de BKR samenvoegen, zodat er ingespeeld kan worden op de individuele behoeften van het kind.

3.5 Inzet en begeleiding van andere volwassenen, stagiaires en assistenten

Kinderdagverblijf Pippi is een door SBB erkend leerbedrijf. Dit houdt in dat stagiaires die de opleiding Helpende en Zorg, Pedagogisch medewerker niveau 3 of 4 volgen in principe stage kunnen lopen bij kinderdagverblijf Pippi. De stagiaires moeten wel een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) kunnen overhandigen, geregistreerd staan in het Personenregister en gekoppeld zijn aan ons kinderdagverblijf.

Ouders worden altijd over de aanwezigheid van andere volwassenen, stagiaires en assistenten geïnformeerd via de nieuwsbrief en als mededeling op het informatiebord. Kinderdagverblijf Pippi zorgt ervoor dat gekwalificeerd personeel aanwezig is om de stagiaires op te leiden. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen stagebegeleider, stagiaire en docent van de stagiaire. Een stagiaire die het vak nog moet leren moet ook de gelegenheid krijgen om te kijken naar en te leren van vaste pedagogisch medewerkers. Ook zal zij soms gecoacht/bijgestuurd moeten worden in het pedagogisch handelen. Daarom is het een voorwaarde dat er voldoende tijd is om de stagiaire te begeleiden, en dat dit gebeurt door een ervaren pedagogisch medewerker. Daarnaast dient er ten alle tijden zorgvuldig om te worden gegaan met de verantwoordelijkheden die de stagiaire aankan en mag dragen.

Binnen Pippi hebben wij stagiaires en medewerkers in opleiding van verschillende niveaus. Wel te verstaan niveau 1, 2, 3 & 4. Door het niveauverschil is het dus ook verschillend wat een stagiair wel en niet mag.

Niveau 1 en 2 stagiaires en medewerkers zijn bijvoorbeeld vooral gericht op huishoudelijke werkzaamheden en ondersteunende taken.

Voor de verschillende niveaus maken wij een takenlijst welke taken zij wel en niet kunnen/mogen. Dit kun je vergelijken met een soort checklist. Hierin tekenen de stagiaires samen met zijn/haar Beroepspraktijkvormer (bpv'er) af hoever hij/zij in de ontwikkeling is en wat de stagiaire al wel alleen mag en wat nog geoefend moet worden.

De medewerkers op de groep zijn **altijd** eindverantwoordelijke voor alles wat de stagiaire doet.

Niveau 1 en 2 leerlingen staan altijd boventallig, niveau 3 en 4 leerlingen die BOL-student zijn staan ook altijd boventallig. Een BBL-student niveau 3 of 4 mag ingezet worden wanneer zij beschikt over de werkzaamheden. Dit wordt gewaarborgd doormiddel van fase lijsten, hierop wordt bijgehouden wat een stagiaire moet kunnen om ingezet te mogen worden. Wanneer de stagiaire bevoegd is voor fase 1 dan mag zij 25% ingezet worden, bij fase 2 is dit 50%, fase 3 is dit 75% en bij fase 4 is dit 100%. Wanneer de BBL stagiaire ingezet mag worden zal dit altijd op haar vaste locatie zijn. Dit mag alleen op dezelfde locatie waar ze stageloopt en ze mag niet openen en sluiten. Ook hebben we een stageprotocol. Dit nemen we door met de stagiaires en dan worden de afspraken gemaakt.

Daarnaast kunnen ook andere volwassenen op de groepen werken. Dit kunnen vrijwilligers of groepshulpen zijn. Zij werken onder toezicht van een daartoe aangewezen pedagogisch medewerker, de pedagogisch medewerker stuurt de vrijwilliger of groepshulp aan. Zij mogen alleen handelingen doen die te maken hebben met het huishouden o.i.d. Deze pedagogisch medewerker maakt dan ook afspraken over wat ze wel en niet mogen. Ook hebben ze 1x in de maand een evaluatiegesprek om te kijken hoe het gaat en om eventueel afspraken aan te passen.

3.6 Stamgroepen

Kinderdagverblijf Pippi Ammerzoden heeft twee stamgroepen. We mogen maximaal 31 kinderen opvangen. Op stamgroep de Pippilotta's mogen we 16 kinderen van 0-4 jaar opvangen. Op stamgroep de Langkousjes mogen we 15 kinderen van 0-4 jaar opvangen.

In de kinderopvang worden de kinderen opgevangen in een stamgroep. Dit is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte die qua sfeer en inrichting bij hun leeftijd past. Aan deze groep zijn vaste pedagogisch medewerkers gekoppeld. Door de overheid is vastgesteld wat de maximale bezetting van kinderen op een groep mag zijn in combinatie met het aantal pedagogisch medewerkers. Daar wijken wij niet van af en dat kan soms tot gevolg hebben dat het niet mogelijk is om extra dagdeel af te nemen. Door de overheid is vastgesteld wat de maximale bezetting van kinderen op een groep mag zijn in combinatie met het aantal pedagogisch medewerkers. Het kan voorkomen dat er op rustige dagen stamgroepen worden samen gevoegd. Wij voegen op deze dagen samen op de Pippilotta's.

Voor de berekening van het aantal pedagogisch medewerkers maken wij gebruik van de tool: 1ratio.

Verlaten van de stamgroep

In de volgende situaties kunnen kinderen de stamgroep verlaten:

1. Buitenspelen;
2. Activiteiten;
3. Samenvoegen;

4. Calamiteit;
5. Open deuren beleid;

Buitenspelen en uitstapjes:

Soms kiezen de pedagogisch medewerkers ervoor om de kinderen een activiteit of uitstapje aan te bieden buiten het terrein van Pippi.

Redenen daarvoor zijn: kinderen letterlijk meer of andere ruimte en omgeving bieden, kinderen extra uitdaging bieden, het blikveld voor kinderen vergroten en andere ervaringen laten opdoen en kinderen emotionele groeimogelijkheden bieden door de ervaring van het (veilig) verlaten van de vertrouwde plek op het kinderdagverblijf.

Buiten het eigen terrein van het kinderdagverblijf doen kinderen andere ervaringen op. Zij komen andere kinderen tegen of dieren, huizen, vervoersmiddelen etc. Dat is aanleiding om met kinderen in gesprek te gaan of kan ondersteunend zijn in het werken met het thema. In het protocol "Uitstapjes & vervoer" staan de uitgangspunten, algemene regels en afspraken die gemaakt worden betreffende het verlaten van het terrein beschreven. Aangezien het verlaten van eigen terrein en het maken van uitstapjes ook een zeker risico met zich meebrengt zijn risico beperkende maatregelen opgesteld om bepaalde risico's zoveel mogelijk te voorkomen. Hierbij is het informeren en toestemming verkrijgen van ouders/verzorgers belangrijk.

Activiteiten:

Er kan gekozen worden om activiteiten in een andere groepsruimte te doen. Dit omdat we met kleinere groepen kunnen werken. Ze verlaten dan de stamgroep om een activiteit te doen en daarna gaan ze weer terug naar hun eigen stamgroep.

Voorbeelden van dagelijkse activiteiten waarbij de kinderen de stamgroep verlaten zijn de activiteiten die de pedagogisch medewerker tussen de middag aanbiedt aan de peuters die wakker zijn of het samenvoegen van de groepen tijdens het buitenspelen. De pedagogisch medewerker kan de inschatting maken dat de groep behoefte heeft aan de rust van de eigen groep. Gedurende de activiteiten buiten de eigen groep houden de pedagogisch medewerkers in de gaten of ieder kind individueel kind zich prettig voelt bij de situatie van de open deuren. Soms moet een kindje nog wennen aan de situatie. Daar waar nodig is wordt extra aandacht of begeleiding geboden of gaan kinderen gewoon weer terug naar hun eigen stamgroep. Wanneer kinderen bij activiteiten de stamgroep verlaten wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het totaal aanwezige kinderen op groepsniveau.

Samenvoegen (structureel):

Een kind kan op verschillende dagen in de week geplaatst zijn in maximaal twee verschillende stamgroep ruimtes op dezelfde locatie. Dit is het geval bij een (structureel) lagere bezetting van groepen op een specifieke dag van de week.

In sommige situaties kan ervoor gekozen worden om (stam)groepen samen te voegen. Door het samenvoegen van groepjes kinderen is er meer keus voor kinderen om samen te spelen met andere kinderen. Zo ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden,

bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd, aan kinderen met dezelfde interesse of wandelen met een groepje kinderen.

Doordat alle twee de groepen gedurende de dag met eenzelfde dagprogramma werkt is de structuur en werkwijze op een (samengevoegde) groep min of meer gelijk. De continuïteit voor de kinderen is daarmee gewaarborgd.

Pedagogisch medewerkers van andere groepen zijn bekende en vertrouwde personen voor de kinderen, omdat op diverse momenten gedurende de week bewust gekozen wordt voor het open deuren beleid. Het samenvoegen van stamgroepen kan structureel zijn op een specifieke dag van de week, maar kan ook incidenteel voorkomen, bijvoorbeeld in vakantieperiodes. De keus voor structureel samenvoegen van groepen wordt gemaakt als er sprake is van een lagere bezetting van groepen. Wanneer wij groepen samenvoegen, zal altijd de vaste pedagogisch medewerker van de kinderen meegaan. Wanneer wij met de gehele groep en de leidsters samenvoegen hoeft er geen formulier ingevuld te worden voor toestemming afwijken stamgroep. Dit moet alleen zodra er een aantal kinderen op de andere stamgroep zitten, uiteraard wordt er altijd opgelet of dat er meerdere vriendjes/vriendinnetjes op de andere groep zitten waar het kind geplaatst wordt en of dat er een herkenbare leidster bij is.

Opvang tweede stamgroep (incidenteel):

Incidenteel is er een verzoek van ouders om een kind in twee stamgroepen te plaatsen, bijvoorbeeld, omdat er geen plek is op verschillende dagen in dezelfde groep of bijvoorbeeld een verschil in de bezetting op de groepen of om pedagogische redenen. Dit kan ook voorkomen doordat ouders een ruil-dag of extra opvang dag hebben aangevraagd en dat dit niet mogelijk is op de eigen stamgroep.

In deze situatie is vooraf toestemming gegeven door de ouder.

Ook kan het voorkomen dat een kind een dag(deel) op een *andere* stamgroep gaat spelen, ten gevolge van de bezetting op de groepen of om pedagogische redenen.

Ook tijdens vakantieperiodes of vrije dagen kan het incidenteel voorkomen dat stamgroepen worden samengevoegd vanwege een lagere bezetting. De samenvoeging wordt altijd gemeld aan de ouders. Wij voegen samen op de Pippilotta's en wanneer wij niet met de gehele groep samenvoegen vragen wij de ouders een toestemmingsformulier in te vullen.

In geval van een ruil-dag of extra opvang dag op een andere stamgroep geven ouders schriftelijk toestemming. Ook tijdens het openen en sluiten zullen de kinderen eerst samen met kinderen uit een andere stamgroep starten op één groep, dit is de Pippilotta's groep. Ouders worden goed geïnformeerd over waar en in welke groep de kinderen worden opgevangen en waar ze weer kunnen worden opgehaald. Wanneer kinderen extra komen, proberen wij ze zoveel mogelijk te plaatsen op de eigen stamgroep en verplaatsen wij een flexibel kind. Echter wordt er wel rekening gehouden met leeftijdsgenootjes. Wanneer er een flexibele baby op de lijst staat en een vaste peuter extra wil komen, kijken wij naar het belang van beide kinderen op welke groep wij ze het beste kunnen plaatsen. Dit overleggen wij altijd mondeling met ouders. Wanneer het rooster gemaakt is en ouders dienen een aanvraag in voor extra opvang of ruilen, wordt er gekeken of er plek is op de stamgroep van het kind.

Mocht dit niet zo zijn dan kijken wij of er op de andere groep nog plek is en communiceren wij dit ook naar de ouders.

Calamiteit:

Als de beroepskracht niet meer in staat is om te werken en niet kan wachten tot een vervanger komt, of het lukt echt niet om haar te vervangen, dan is er sprake van een calamiteit. Wanneer dit het geval is zijn wij genoodzaakt om contact op te nemen met de ouders van de betreffende kinderen, wij vragen of dat (wanneer de BKR dit toe laat) de kinderen opgevangen mogen worden op de andere stamgroep. Wanneer dit niet kan vragen wij de ouders of dat zij de kinderen zo snel mogelijk op komen halen.

Open deuren beleid:

In het dagprogramma worden regelmatig activiteiten opgenomen waarbij kinderen hun stamgroep verlaten. Het gebouw is zodanig ingericht dat kinderen van verschillende groepen elkaar kunnen ontmoeten. Tijdens het buitenspelen kunnen kinderen ook samen activiteiten ondernemen met kinderen uit de andere groep. Op deze manieren worden kinderen uitgenodigd om hun horizon te verbreden en soms letterlijk een stapje verder te zetten in de beschikbare ruimte en in hun ontwikkeling.

Door het open deuren beleid worden kinderen meer mogelijkheden geboden om andere vriendjes/vriendinnetjes uit een andere groep te ontmoeten en ander speelgoed te ontdekken. Dit kan zijn in het vrije spel van de kinderen, maar er worden ook activiteiten aangeboden die kinderen extra uitdaging aanbieden. De kinderen kunnen samen gebruik maken van de blokkenhoek, kussenhoek, speelplek op de gang en de buitenruimtes. Wij waarborgen altijd de emotionele veiligheid van de kinderen door in de gaten te houden hoe het samenspel gaat. Wanneer wij merken dat het kind/de kinderen het nodig hebben om even rust te pakken dan gaan wij weer rustig naar de vaste stamgroep.

Samengevat is het doel van het open deuren beleid:

- Uitbreiding van speelruimte, speelaanbod en leefruimte
- Uitbreiding van onderlinge contacten tussen de kinderen
- Vertrouwdheid met het hele kinderdagverblijf

3.7 Mogelijkheden tot ruilen van dagdelen

Dit is mogelijk indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- De aanvraag van ruilen gaat via KOVNet
- De ruil-dag moet **van tevoren** zijn aangevraagd via bovenstaand mailadres
- De ruil-dag kan alleen worden toegekend indien de groepsgrootte en de BKR dit toelaat
- Het is **niet** mogelijk om dagen te ruilen met feestdagen, ziekte en vakanties

Afnemen van extra (incidentele) dagen

Het is mogelijk om extra dagdelen af te nemen mits de groepsgrote en de BKR dit toelaat. Als de groep vol zit, kunt u niet ruilen of een extra dag afnemen. We moeten ons altijd houden aan de BKR. Kan het wel, dan kunt u altijd extra dagen afnemen. Deze dagen worden achteraf gefactureerd.

3.8 Ziekte

Wij streven er naar kinderen een vertrouwde, veilige en hygiënische omgeving te bieden in het kinderdagverblijf. We hanteren hiervoor de richtlijnen van de GGD. Wij verwachten van ouders dat zij actuele informatie geven over de conditie van het kind. Ook verwachten we dat zij het kind niet naar het kinderdagverblijf brengen wanneer het ziekteverschijnselen vertoont die in de richtlijnen van RIVM/GGD/KIDDI app beschreven worden en waarbij geadviseerd wordt het kind thuis te houden.

Op het kinderdagverblijf komen kinderen vaak voor het eerst in aanraking met een of meerdere (infectie)ziekten. Aangezien de samenstelling van de groep per dag wisselt, keren deze ziekten regelmatig terug in het kinderdagverblijf.

Wanneer een kind een temperatuur van 38,0 heeft wordt er contact opgenomen met de ouders/verzorgers om te overleggen. Ook leggen wij de kinderen niet meer op bed op de slaapkamer, wij leggen de kinderen op een stretcher op de groep zodat wij het kind in de gaten kunnen houden.

Als een kind ziek is of een temperatuur van 38,5 of meer heeft, mag het kind niet gebracht worden. Als het kind ziek wordt tijdens het verblijf bij Pippi, wordt de ouder/verzorger gebeld met het verzoek het kind z.s.m. op te komen halen. Wij vragen de ouders/verzorgers ook om binnen één uur iets geregeld te hebben en dit ook te communiceren met de pedagogisch medewerkers.

Indien een kind medicijnen gebruikt, willen wij daar graag van op de hoogte gebracht worden. In principe worden er geen medicijnen verstrekt door de pedagogisch medewerkers. Indien dit toch moet gebeuren, dan dient u hiervoor een verklaring medicijngebruik in te vullen. In ons protocol 'Toediening geneesmiddelen' staat beschreven aan welke voorwaarden moet worden voldaan alvorens wij medicijnen toe mogen dienen.

Wij dienen geen paracetamol toe!

4 Hoe geven wij vorm aan onze doelen

4.1 Piramide

Binnen het kinderdagverblijf wordt gewerkt met de educatieve methode Piramide. Deze methode is ontwikkeld voor kinderen van 0-4 jaar. Er wordt gewerkt met thema's, binnen deze thema's kunnen activiteiten uitgevoerd worden. De activiteiten zijn bedoeld om de brede ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Alle ontwikkelingsgebieden; cognitief, taal, motoriek, sociaal-emotioneel komen aan bod. Voor alle leeftijden zullen er activiteiten binnen het thema worden uitgevoerd. Uiteraard zijn deze activiteiten voor de peuters wat uitgebreider dan voor de baby's en dreumesen.

4.2 Kennismaken met het kinderdagverblijf

Uw eerste kennismaking met het kinderdagverblijf bestaat uit een rondleiding. Deze wordt verzorgd door een pedagogisch medewerker of de assistent leidinggevende van de locatie. In het kennismakingsgesprek wordt verteld over de organisatie, het kinderdagverblijf, de oudercontacten en worden eventuele algemene vragen beantwoordt.

4.3 Wennen op het kinderdagverblijf

Indien u ervoor heeft gekozen om uw kind in te schrijven, dan zal er tegen de startdatum contact met u worden opgenomen m.b.t. een wenafspraak.

Voor kinderen en voor hun ouders is het namelijk belangrijk om te wennen in de groep. Vanaf twee weken voordat het contract in gaat mag uw kind komen wennen. Bij de leeftijd van 0-1 jaar doen we 1 keer 3 uur wennen, dit zal in de meeste gevallen zijn van 9:00 uur tot 12:00 uur. Is het kindje ouder dan doen we dit in overleg met ouders, en kijken we naar wat het kind nodig heeft. Wij waarborgen de emotionele veiligheid doordat één van de pedagogisch medewerkers voor die uren zich richt op het kind dat komt wennen. Elk nieuw kind krijgt een eigen opbergbakje met de naam erop. In dit bakje kunnen de spullen van het kind worden opgeborgen, daarnaast wordt er hierin ook belangrijke post gedeeld. Het is dus belangrijk dat het regelmatig leeg gemaakt wordt.

4.4 Wegbrengen en afscheid op het kinderdagverblijf

Uw kind wegbrengen is een belangrijk moment van de dag. De pedagogisch medewerker zal altijd uw kind en u persoonlijk ontvangen en de tijd nemen voor een korte, persoonlijke overdracht. Ons uitgangspunt is dat ieder kind (en ouder) zich welkom en gezien voelt. Uw kind kan moeite hebben afscheid te moeten nemen.

Kinderen voelen zich prettig bij een afscheidsritueel. U kent uw kind en ontdekt dit ritueel samen. Uw kind kan bij het afscheid erg boos of verdrietig zijn, wat het voor u als ouder moeilijk maakt om afscheid te nemen. De ervaring leert dat dit bij de kinderen meestal snel over is. Voor u als ouder kan dit ook lastig zijn, dus als u het prettig vindt kunt u ons zo vaak bellen als u fijn vindt.

4.5 Verzorging

Eten en drinken

Het gebruiken van de maaltijden en tussendoortjes is een gezamenlijke activiteit. Het gaat hierbij niet alleen om het eten en drinken, maar ook om het contact met elkaar. Belangrijk is ook het gezellig samenzijn en een rustmoment op de dag creëren. Er is aandacht voor elkaar, er wordt gepraat en gezongen. Bij dit samen eten besteden we aandacht aan eenvoudige tafelmanieren. Hierbij is het voorbeeld van de pedagogische medewerkers heel belangrijk. Ouders brengen zelf de (fles)voeding mee voor kinderen tot 1 jaar. Als een kind een allergie of speciale voeding nodig heeft, dienen ouders dit ook zelf mee te nemen. Het eten wordt niet aan de kinderen opgedrongen. We benaderen de kinderen positief, eten dient iets leuks te blijven. Wij bieden vaste eet en drink momenten aan:

Tijdstip:	Eetmoment:
07:00-07:30 uur	Mogelijkheid tot ontbijt
09:00 uur	Fruit en groente eten en water/thee drinken
11:30 uur	Boterhammen eten en melk drinken
15:30 uur	Groente en fruit eten en water/thee drinken
16:30 uur	Soepstengel en water/thee drinken Mogelijkheid tot een warme maaltijd

Warme maaltijd

Kinderen tot 1 jaar mogen een warme maaltijd vanuit huis meenemen. Wanneer kinderen 1 jaar worden mogen zij geen warme maaltijd meer vanuit huis meenemen maar hebben wij warme maaltijden. Deze kopen wij vers bij de groenteboer en kosten 4,40 euro per stuk. Wanneer wij tijdens de feestdagen om 17:00 uur sluiten kunnen de ouders geen gebruik maken van de warme maaltijden.

Verschonen en zindelijk worden

Kinderen worden op vaste momenten, en wanneer dit nodig is, verschoond. De luiers worden door Pippi geleverd. Zindelijk worden gebeurt op het kinderdagverblijf meestal vanzelf. Kinderen raken vaak al snel vertrouwd met naar de wc of op het potje gaan. Jongere kinderen zien oudere kindjes naar de wc gaan. Spelenderwijs toont het kind er meer belangstelling voor en wanneer het serieuze vormen krijgt, bespreken we dit met ouders. Ook maken we gebruik van plaskaarten waar de kinderen een sticker op mogen plakken als ze geplast of gepoept hebben. Zo stimuleren we dit op een positieve manier.

Slapen

Met samen spelen, ontdekken en rennen verbruikt een kind heel wat energie. Naast de rustige momenten die de pedagogisch medewerkers inbouwen, is slapen voor een kind een belangrijk moment om bij te tanken. De jonge kinderen slapen als ze eraan toe zijn of we volgen het slaapritme van thuis. We letten op de behoefte van het kind en overleggen met de ouders. Baby's laten we altijd in een bed slapen. Soms komt van de ouder het verzoek om slapen af te

bouwen, omdat het kind anders 's avonds niet goed inslaapt. Dit doen we altijd in overleg met de ouders.

Als een kind niet meer slaapt, wordt tussen de middag een rustige activiteit georganiseerd, zoals rusten op een stretcher op de groep of een activiteit aan tafel of een filmpje op de tv, de tv zal altijd maximaal 30/45 minuten aan staan. Wij vinden het belangrijk dat slapengaan gebeurt in een ontspannen en veilige sfeer. Daarbij zijn rituelen heel belangrijk.

De bedjes worden dagelijks verschoond. De slaapkamers worden dagelijks goed geventileerd. Wij bakeren uw kindje alleen in als u hiervoor schriftelijk toestemming heeft gegeven. Dit laatste geldt ook voor buikligging.

4.6 Dagindeling

Ons dagritme ziet er als volgt uit:

Tijdstip:	Pippilotta's en Langkousjes 0-4 jaar:
07:00 – 09:00 uur	Binnenkomst kinderen, de andere kinderen zijn vrij aan het spelen.
09:00 uur	Fruit eten en water/thee drinken
10:00 uur	Verschoenen en/of plassen
10:30 – 11:30 uur	Activiteit
11:30 – 12:30 uur	Boterham eten en melk drinken
12:30 uur	Verschoenen en kinderen op bed leggen die gaan slapen. Kinderen die wakker blijven doen een rustige activiteit.
14:30-15:00 uur	Kinderen komen uit bed Fruit/groenten eten en water/thee drinken
15:15 – 16:00 uur	Activiteit
16:00 – 16:30 uur	Soepstengel en water/thee drinken, kinderen die een warme maaltijd mee eten, eten nu hun warme maaltijd. Verschoenen en naar de wc gaan
16:30 – 18:30 uur	Kinderen worden opgehaald en de andere kinderen mogen vrijspelen

4.7 Verjaardagen en feesten

Verjaardagen worden uitgebreid gevierd. Samen een feest vieren, legt de nadruk op het gevoel van verbondenheid met elkaar. Het kind krijgt een verjaardag/afscheidsmuts. Met begeleiding van muziekinstrumenten zingen we voor de jarige. Daarna mag hij/zij zijn traktatie uitdelen. Ook organiseren wij door het jaar heen andere feesten, zoals een zomerfeest en sinterklaasfeest. Dit organiseren de pedagogisch medewerkers samen met de oudercommissie.

4.8 Meldcode en huiselijk geweld

Pedagogisch medewerkers en andere medewerkers zijn getraind in het gebruik van de meldcode 'kinder mishandeling en huiselijk geweld' en het herkennen van signalen van mishandeling. Zij zijn bekend met het stappenplan uit de meldcode en weten hoe te handelen bij vermoedens van signalen van mishandeling of verwaarlozing. De pedagogisch medewerkers worden hierin ondersteund door de aandachtfunctionaris kindermishandeling. Onder kindermishandeling wordt aldus de organisatie 'Veilig Thuis' verstaan: 'Elke vorm van voor het kind bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de opvoeders van het kind in de afhankelijkheidsrelatie, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend aan het kind in de vorm van fysiek letsel en/of psychische stoornissen'. Bij kinderdagverblijf Pippi is de aandachtfunctionaris altijd te bereiken per mail en op werkdagen ook telefonisch. De aandachtfunctionaris is op de hoogte van de actuele geldende richtlijnen met betrekking tot dit thema en getraind in het voeren van oudergesprekken. De aandachtfunctionaris fungeert als vraagbaak voor de pedagogisch medewerkers en verzorgt jaarlijks de bijscholing voor de medewerkers met betrekking tot dit onderwerp.

5 Wat maakt ons hiervoor geschikt?

De spil van het hele reilen en zeilen van het kinderdagverblijf zijn de pedagogisch medewerkers. Zij zijn degene die iedere dag weer zorgen voor de sfeer, de uitdaging, de veiligheid, de structuur kortom de pedagogisch kwaliteit op locatie. Het team is van groot belang voor kinderen en ouders; alle teamleden moeten in staat zijn om kinderen (en ouders) op de juiste momenten te ondersteunen, informatie te geven, bij te sturen of juist ruimte te geven. Zeker het werken in een verticale groep vraagt veel van pedagogisch medewerkers. Zij moeten steeds schakelen tussen de behoeftes van de kinderen met uiteenlopende leeftijden; iedere leeftijdsgroep vraagt zijn specifieke aanpak. Het team van Pippi ervaart dit als een uitdaging en een meerwaarde voor hun dagelijkse werk. Alle pedagogisch medewerkers zijn gericht op het welbevinden van alle kinderen.

“Elke Pippi dag is een feest”.

Waarom kunt u als ouder een pedagogisch medewerker van Pippi herkennen:

- Iemand die oprechte aandacht voor het kind heeft en plezier heeft in wat kinderen doen. Ieder kind helpt zijn gevoelens te uiten en op te vangen. Die in dialoog gaat met de kinderen en zorgt dat ieder kind zich veilig voelt.
- Iemand die vertrouwen toont in de kinderen en hun mogelijkheden. De kinderen zelf keuzes laten maken. Luistert en kijkt naar de kinderen
- Iemand waarbij kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er van ze verwacht wordt. Die duidelijk is in afspraken die gemaakt zijn in de groep met de kinderen en die zorgt dat voor de kinderen de momenten van uitdaging en rust in balans zijn.
- Iemand die samen met de kinderen de dag beleeft in een vaste structuur.
- Iemand die in contact is met de kinderen door te vertellen wat ze gaat doen; uit te leggen wat er gebeurt.
- Iemand die zorgt dat alle kinderen zich veilig en vertrouwt met elkaar voelen. Die helpt om vriendjes te maken en leert hoe je een conflict op kunt lossen.

Teamwork is essentieel; als we bovenstaande willen bereiken, dan is het een vereiste dat mensen goed samen kunnen werken. Teamleden moeten steun voelen bij elkaar en op elkaar kunnen bouwen. Dit is heel belangrijk, omdat we een kleinschalig kinderdagverblijf zijn. Dit stimuleren wij door regelmatig teamvergaderingen te houden en op zijn tijd iets leuks te doen met het team.

6 Volgen, observeren en mentorschap

6.1 Volgen & observeren

De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks de kinderen en de groep. Dit is een bron van plezier, inzicht en verwondering. Ook wordt er gewerkt met een observatie instrument. Wij werken met het observatiesysteem KIIK! Het KIIK! Systeem wordt digitaal naar de desbetreffende basisschool gestuurd. Wel moeten ouders hiervoor schriftelijk toestemming geven aan de mentor dat wij de gegevens mogen delen met de basisschool. De ontwikkeling van kinderen wordt systematisch gevolgd. Gaan kinderen als ze vier zijn niet alleen naar de basisschool, maar maken ze ook gebruik van een buitenschoolse opvang, dan kan in overleg en schriftelijke toestemming met de desbetreffende buitenschoolse opvang en met de ouders ook het observatiesysteem doorgestuurd of doorgesproken worden. Zo vindt er een warme overdracht plaats naar de buitenschoolse opvang. Ook hiervoor moeten ouders toestemming geven, anders geven wij geen informatie.

- Het aantal observatiemomenten is vier keer of meer in de periode van 0 tot 4 jaar, ieder jaar rond de verjaardag van het kind wordt het kind geobserveerd. Wanneer wij merken dat het kind heel erg voorloopt of meer hulp nodig heeft met zijn/haar ontwikkeling observeren wij extra. Deze gegevens leggen we vast in het volgsysteem en geven zicht op de ontwikkeling.
- De begeleiding is planmatig voor de hele groep, de kleine groep en het individuele kind. Dit houdt in dat wij kijken hoe we het beste het kind/de kinderen kunnen stimuleren in de ontwikkeling. Wij kijken per ontwikkeling of wij het kind beter in de groep kunnen begeleiden of individueel.
- Aan de hand van de informatie uit de observaties bepalen de pedagogisch medewerkers welke kinderen extra zorg nodig hebben en wat die zorg inhoudt. Extra zorg is planmatig: doelen, begeleidingsactiviteiten en evaluatie hiervan worden vastgelegd. Ouders worden actief betrokken bij het stimuleren in de ontwikkeling.
- Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatie instrument. Hierbij wordt duidelijk of de doelen zijn bereikt, waarom wel en waarom niet. Uit deze conclusies wordt de aanpak voor de komende periode op gebaseerd.

- Indien nodig ondersteunt/adviseert de assistent leidinggevende de pedagogisch medewerkers bij het opstellen/uitvoeren van een plan van aanpak.

We hebben incidenteel contact met het consultatiebureau. Hiervoor hebben ouders schriftelijk vaste toestemming gegeven, want anders wordt het kind niet besproken.

Wanneer wij contact opnemen met het consultatiebureau zal dit altijd aangegeven worden bij de ouders.

De kinderopvang heeft als doelstelling een positieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van kinderen die opgevangen worden en hecht daarom van belang aan een zo vroeg mogelijke signalering van ontwikkelingsproblemen bij kinderen.

Voordelen van vroegtijdige onderkenning:

- Bij jonge kinderen verhoogt het de kans op een zo optimaal mogelijke ontwikkeling en ontplooiing. Het wegnemen van onzekerheid of ongerustheid bij ouders kan voorkomen dat te hoge eisen aan het kind gesteld worden.
- Ouders kunnen rekenen op voorlichting en begeleiding
- Emotionele schade door het niet begrijpen van elkaar kan hierdoor beperkt blijven
- Kinderen krijgen de kans zich in hun eigen tempo op hun eigen manier te ontwikkelen
- Wanneer de ontwikkelingsachterstand/ontwikkelingsvoorsprong bekend is, kan geleerd worden hiermee om te gaan
- Bij jonge kinderen zijn er vaak meer mogelijkheden om wat aan de ontwikkelingsachterstand te doen dan bij oudere kinderen.

Bij jonge kinderen is het heel moeilijk om met zekerheid vast te stellen of er inderdaad sprake is van een achterstand. Zowel onterechte geruststelling als onterechte verontrusting kan nadelig zijn voor de ontwikkeling van het kind. Daarom moet voorkomen worden, dat:

- De pedagogisch medewerker zelf de diagnose gaat stellen; hierdoor kan het kind een etiket opgeplakt krijgen, dat er moeilijk af te halen is
- De pedagogisch medewerker zich niet realiseert, dat bepaald zorgwekkend gedrag niet altijd afwijkend gedrag hoeft te zijn
- Er te snel gekeken wordt naar wat het kind niet kan en er wordt vergeten te kijken naar wat het kind wel kan
- Alleen 'normaal' gedrag wordt getolereerd en 'afwijkend' gedrag wordt afgewezen
- De pedagogisch medewerkers zich te veel gaat bezighouden met het opsporen van gedrag-en/of ontwikkelingsachterstand; er wordt gesignaleerd.

Vroegtijdige onderkenning is alleen zinvol wanneer er ondersteuning, begeleiding en/of behandeling aan gekoppeld kan worden.

6.2 Mentorschap

Elk kind heeft een eigen mentor. Dit is één van de vaste pedagogisch medewerkers die werkzaam is op de groep van het kind. Zij volgt het kind heel specifiek en is het aanspreekpunt voor jullie als ouder. Jullie kunnen de mentor van jullie kind altijd aanspreken als zij aanwezig

is of een afspraak maken voor overleg. Op de groep is een verdeling gemaakt welke mentor welke kinderen heeft. Dit is ook inzichtelijk voor ouders in onze ouderapp Kovnet, ook hangt er een lijst op de gang wie de mentor is van welk kindje. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met jullie maakt. Zoals bijvoorbeeld de slaapgewoontes en wat jullie kind wel of niet mag eten. Gezien we het belangrijk vinden dat er een goede band ontstaat tussen de mentor, de ouder en het kind zullen we de wisseling van mentor tot een minimum proberen te beperken. Bij een wisseling wijzen wij de ouders erop dat er een wisseling is en verwijzen wij hen naar de lijst die op de gang hangt.

De mentor zal de ontwikkeling/observaties van uw kind (uiteeraard met de medecollega's) goed volgen en bespreken. Het blijven volgen van de ontwikkeling en het signaleren van knelpunten en/of problemen in de ontwikkeling is een belangrijke functie van Pippi. Eén keer per jaar zal er een oudergesprek ingepland worden, hier kunnen ouders zichzelf voor inschrijven. Heb je zelf behoefte aan een gesprek met de mentor van je kind? Geef dat dan gerust bij ons aan. Dan kijken we samen of en wanneer er een afspraak gemaakt kan worden.

6.3 Stappenplan bij opvallende ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke functie in het vroegtijdig onderkennen van gedrag en/of ontwikkelingsproblemen. De pedagogisch medewerker heeft ervaring hoe de ontwikkeling van een kind normaal gesproken verloopt en is in staat bijzonderheden in de ontwikkeling te stimuleren. Er wordt gehandeld in het belang van het kind. Zo kunnen gedragsproblemen of ontwikkelingsproblemen tijdig worden herkend. Signaleren hoort bij het werk van de pedagogisch medewerkers. Net zoals gesignaleerd wordt dat een kind druk, stil, vrolijk, angstig, verdrietig enzovoort is. De pedagogisch medewerkers hebben een open contact met de ouder en zullen proberen deze steeds op de hoogte te houden. De pedagogisch medewerker bespreekt een signaal in het teamoverleg, waar de assistent leidinggevende of de directie bij aanwezig is. Tussentijds kan een pedagogisch medewerker binnen lopen bij de assistent leidinggevende of directie om een eventueel signaal te bespreken. Het zijn uiteindelijk de ouders die bepalen of er iets mee gedaan wordt.

De volgende stappen kunnen ondernomen worden bij het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling:

- **Stap 1 Probleemverheldering:**
Probeer zo helder mogelijk te krijgen wat opvalt aan het gedrag van het kind en wat maakt dat het gedrag van een kind lijkt af te wijken van andere kinderen. De pedagogisch medewerkers is door opleiding en/of ervaring op de hoogte van de ontwikkelingsfasen van kinderen, zodat eventuele stoornissen/problemen kunnen worden gesignaleerd. Eigen ervaring en kennis en eigen normen en waarden zijn van invloed op de manier waarop men individueel gedrag van kinderen beoordeelt. De pedagogisch medewerkers moet zich hiervan bewust zijn. Daarom worden signalen ook altijd met teamleden en assistent leidinggevende of directie besproken. Blijft het gedrag verontrustend dan ga je over na de volgende stap.
- **Stap 2 Invloed van eigen referentiekader van de groepsleiding:**

Aan collega's, de leidinggevende en de directie kan advies gevraagd worden. Overleg kan ervoor zorgen dat er meer duidelijkheid komt in eigen inschatting of de signalen juist zijn. In een teamoverleg is hiervoor de beste plek. Uit dit overleg kan blijken dat de ongerustheid niet door de collega's wordt gedeeld en dat het meer te maken heeft met het eigen referentiekader van de pedagogisch medewerker. Wanneer het kind opvalt dan zal de ontwikkeling van het kind door de pedagogisch medewerker een tijd worden gevolgd.

- **Stap 3 Observeren:**

Indien de ontwikkeling als zorgwekkend wordt gezien zal de groepsleiding in overleg met collega's en de assistent leidinggevende en na overleg met/na toestemming van de ouders het kind gericht en systematisch observeren.

- **Stap 4 Bespreken met ouders:**

Wanneer er alles op wijst dat er iets is, kan de pedagogisch medewerker dit bespreekbaar maken bij de ouders. De resultaten van de observaties worden besproken. Benoem de reden van de zorg. Het bespreekbaar maken bij ouders is soms een moeilijke taak. Praten over minder leuke dingen die zijn opgevallen is nu eenmaal moeilijker dan praten over leuke dingen. De manier waarop dit bespreekbaar wordt gemaakt bij de ouders is afhankelijk van de relatie die er tussen de ouder en de groepsleiding is. In overleg met de leidinggevende en/of directie wordt besloten, wie dit met de ouders gaat bespreken.

- **Stap 5 Doorverwijzen:**

Indien de zorg door de ouders wordt gedeeld, kan het kind, na toestemming van de ouders, door een extern deskundige worden geobserveerd of worden doorverwezen naar een hulpverlenende instantie (dit kan ook via de huisarts/ jeugdzorg). Een deskundige kan adviezen geven over de aanpak en begeleiding van het kind in het eigen gezin of in de groep.

De pedagogisch medewerker wordt hierbij ondersteund door de assistent leidinggevende en/of de aandacht functionaris. De pedagogisch medewerker zal dan ook altijd de gesprekken samen met de assistent leidinggevende en/of de aandachtfunctionaris voeren.

Zorgroute: In onderstaand overzicht wordt de zorgroute weergegeven wanneer een pedagogisch medewerker zorgen om een kind heeft.

Pedagogisch medewerker heeft zorg om een kind
Pedagogisch medewerker bespreekt zorg met collega's en met de leidinggevende
Plan van aanpak maken met omschrijving probleem, advies en uitleg
Pedagogisch medewerker en leidinggevende bespreekt zorg met ouder
Uitvoeren plan van aanpak
Zorg blijft bestaan

Inschakelen van externe instanties
----

7 Ouders

7.1 Wat kunnen ouders verwachten van de locatie

Werken in een kinderdagverblijf betekent samenwerken met ouders. In deze samenwerking zijn open en duidelijke communicatie en wederzijds begrip als basis. Altijd proberen wij op een respectvolle, begripvolle manier te communiceren met de ouders. Ouders vertrouwen het alle dierbaarste, hun kind, aan ons toe. Dit valt zeker in het begin niet altijd mee. De vertrouwensband met de pedagogisch medewerkers moet nog worden opgebouwd. De pedagogisch medewerkers doen hun best om dit zo snel mogelijk te doen. Dit doen we bijvoorbeeld door in het intakegesprek de tijd te nemen voor alle vragen en twijfels van ouders en begrip te tonen voor de vragen en onzekerheden. De pedagogisch medewerkers proberen altijd zoveel mogelijk rekening te houden met de wensen van de individuele ouder. Zij zoeken voortdurend de balans tussen wat mogelijk en onmogelijk is binnen het kinderdagverblijf. Hier zullen we altijd open over communiceren. Op het kinderdagverblijf proberen we ouders zoveel mogelijk te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken op het kinderdagverblijf. Dit doen we op onderstaande manieren.

7.2 Overdracht

Bij het halen en brengen van de kinderen vinden wij het belangrijk dat er een overdracht gedaan wordt. Zowel van pedagogisch medewerkers naar ouders, als van ouders naar pedagogisch medewerkers. Zodat een dag goed kan worden begonnen of worden afgesloten. Het is fijn om van ouders te horen als er bijzonderheden zijn waar wij dan die dag rekening mee kunnen houden.

7.3 Het schriftje

Elk kind onder de 1 jaar heeft een schriftje. Dit wordt gebruikt om speciale zaken te beschrijven en de slaap-/en eettijden. Bij kinderen onder de 1 jaar wordt gestreefd om elke keer erin te schrijven als het kindje bij Pippi aanwezig is. Bij kinderen ouder dan 1 jaar wordt er ook naar gestreefd om foto's te maken en een kort verslagje van wat er die dag is gedaan. Dit wordt in het schriftje van Kovnet gezet.

7.4 Jaarlijks feest

Elk jaar wordt er 1 keer een jaarlijks feest georganiseerd. Dit is bijvoorbeeld een zomerfeest of nieuwjaarsborrel. Alle ouders en kinderen worden hierbij uitgenodigd om gezellig langs te komen op het kinderdagverblijf. Zo kunnen de ouders en de leidsters elkaar beter leren kennen en zien zij ook hoe dat hun kind/kinderen op het kinderdagverblijf spelen.

7.5 Oudercommissie

Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders van de kinderdagopvang en buitenschoolse opvang. Zij vertegenwoordigen alle ouders van de kinderen die op de betreffende locatie worden opgevangen. Het doel van een oudercommissie is om in samenwerking met de organisatie de kwaliteit van de opvang te behouden en verbeteren.

Tevens kan de oudercommissie een rol spelen in de communicatie met ouders.

Dankzij het medezeggenschaprecht (adviesrecht) van de oudercommissie dat is vastgelegd in de Wet kinderopvang, heeft de oudercommissie inspraak en dus invloed op diverse aspecten van de opvang.

Een oudercommissie adviseert de opvangorganisatie gevraagd en ongevraagd over de adviesonderwerpen die in de Wet kinderopvang zijn vastgelegd. Tijdens vergaderingen worden adviesaanvragen van de opvangorganisatie behandeld en worden adviezen geformuleerd.

Daarnaast onderhoudt de oudercommissie contact met de ouders, de organisatie en de GGD.

7.6 Klachtenbehandeling

Kinderopvang is mensenwerk. Een kinderdagverblijf staat bol van menselijke activiteiten. Het kan gebeuren dat er eens iets misgaat in de communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders. Of dat bijvoorbeeld een ouder niet tevreden is over de opvang van het kind om wat voor reden dan ook. Ervan uitgaande dat de pedagogisch medewerkers sociaalvaardig zijn, zullen zij voldoende tact en invoelingsvermogen bezitten om de emoties (want het gaat om kinderen) niet onnodig te doen oplopen. Een klacht ontstaat meestal wanneer communicatie moeizaam verloopt, zelfs helemaal stopt of omdat iemand te laat, niet of onjuist geïnformeerd is. Het behoort tot de taak van de organisatie om in een dergelijke situatie de communicatie weer op gang te brengen. Uitgangspunten hierbij zijn dat de klacht serieus genomen wordt en dat het probleem zo snel mogelijk verholpen wordt, het liefst door degene die in eerste instantie bij de klacht betrokken is.

De interne procedure is als volgt:

Wanneer ouders een klacht hebben over de wijze waarop een pedagogisch medewerker het kind bejegt of verzorgt dienen de ouders deze klacht in eerste instantie bij de pedagogisch medewerker neer te leggen, omdat zij degene is die bij machte zou moeten zijn om een oplossing aan te dragen. Wanneer de betrokken partijen samen niet tot overeenstemming kunnen komen, dan kunnen de pedagogisch medewerker en/of ouders zich wenden tot de assistent leidinggevende van het kinderdagverblijf.

Over het algemeen is interventie van de assistent leidinggevende voldoende om de communicatie weer op gang te brengen en wordt het probleem naar tevredenheid van betrokken partijen opgelost.

Indien dit niet voldoende is kan de directeur ingeschakeld worden. Hij is uiteindelijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de geboden kinderopvang.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

8 Tot slot

Een goed positief pedagogisch klimaat is “open”. Het biedt kinderen de veiligheid en vrijheid te ontdekken en te experimenteren, maar ook de rust. Het is geen klimaat waarin alles kan en evenmin een klimaat van voortdurende controle. Er is een sfeer waarin kinderen en volwassenen vanuit wederzijds respect met elkaar omgaan. De pedagogisch medewerkers van Pippi staan daar garant voor. Zij zorgen voor een klimaat waarin iedereen zich welkom voelt en er mag zijn. De kleine dagelijkse gebeurtenissen krijgen de aandacht die ze verdienen. Het zijn de kleine “pedagogische momenten” waarin iets fijns, iets spannends maar ook iets vervelends of verdrietigs gebeurt. Momenten in elk geval om samen bij stil te staan.

Met dit pedagogisch beleidsplan hebben wij geprobeerd te verwoorden waar wij voor staan. Is er iets onduidelijk, heeft u vragen of opmerkingen, de deur staat altijd voor u open!

Liefs,
Team Pippi Ammerzoden